

Μαρκόπουλος Χρήστος, Καθηγητής Χειρουργικής,
Πρόεδρος της Ελληνικής χειρουργικής Εταιρείας Μαστού Ε.Χ.Ε.Μ.

Ο καρκίνος του μαστού αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα υγείας στην εποχή μας, προσβάλλοντας στη χώρα μας περισσότερες από 4.000 γυναίκες κάθε χρόνο. Αποτελεί το συχνότερο κακόηθες νεόπλασμα του γυναικείου πληθυσμού (27%) και τη δεύτερη αιτία θανάτου από καρκίνο στις γυναίκες, μετά το καρκίνο του πνεύμονα.

Η συχνότητά του συνεχίζει να αυξάνεται παγκοσμίως. Πριν από 20 χρόνια, σε διεθνές επίπεδο, 1/20 γυναίκες εμφάνιζε κατά την διάρκεια της ζωής της καρκίνο του μαστού, ενώ σήμερα 1/9 γυναίκες. Σημειώνεται ότι, μόνο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουμε περίπου 400.000 νέες περιπτώσεις ανά έτος. Κάθε χρόνο, πάνω από 1.300.000 γυναίκες αναμένεται να διαγνωσθούν παγκόσμια με καρκίνο του μαστού και περίπου 470.000 θα χάσουν τη ζωή τους από τη νόσο. Παρ' όλα αυτά, τα τελευταία χρόνια έχει διαπιστωθεί, διεθνώς, ότι μειώνεται συνεχώς ο αριθμός των γυναικών που χάνουν τη ζωή τους από τη νόσο.

Το γεγονός αυτό βασίζεται κυρίως στην έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου σε 'πρώιμο' στάδιο και κατά δεύτερο λόγο στην εξέλιξη και την εφαρμογή νέων και αποτελεσματικότερων θεραπειών.

Καρκίνος ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

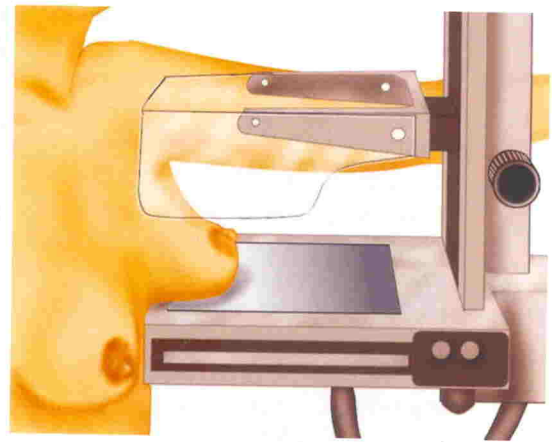
Το κυριότερο όπλο στη μάχη ενάντια στο καρκίνο του μαστού είναι η «έγκαιρη διάγνωση», τότε που ένας μικρός σε μέγεθος καρκίνος μπορεί να αντιμετωπισθεί με μεγάλη επιτυχία.

Όσο νωρίτερα διαγνωσθεί ένας καρκίνος του μαστού, τόσο μεγαλύτερες είναι οι πιθανότητες για επιτυχημένη θεραπεία. Στις μικρές ηλικίες, κάτω των 35 ετών, μία γυναίκα θα ήταν χρήσιμο να αυτό-εξετάζει τους μαστούς της μία φορά το μήνα. Μεταξύ 35-40 ετών θα πρέπει να υποβάλλεται σε κλινική εξέταση των μαστών κάθε δύο χρόνια και να κάνει το πρώτο έλεγχο με μαστογραφία.

Από την ηλικία των 40 ετών, θα πρέπει να υποβάλλεται σε μαστογραφία και κλινική εξέταση των μαστών από εξειδικευμένο ιατρό, μία φορά το χρόνο. Την καλύτερη πορεία έχει ένας μη-διηθητικός καρκίνος (in situ) ή ένας μικρού μεγέθους καρκίνος που ανιχνεύθηκε στη μαστογραφία. Γι' αυτό και ο ετήσιος μαστογραφικός έλεγχος μετά την ηλικία των 40 ετών αποτελεί το κυριότερο μέσο έγκαιρης διάγνωσης. Άλλωστε, η αύξηση του ποσοστού των καρκίνων που ανιχνεύονται με τη μαστογραφία, πριν γίνουν αντιληπτοί με τη κλινική εξέταση, ή την αυτοεξέταση της γυναίκας, είναι ο κύριος λόγος της βελτίωσης της πορείας των ασθενών με καρκίνο του μαστού στην εποχή μας.

Ας τονιστεί στο σημείο αυτό, ότι όσον αφορά τον προληπτικό έλεγχο, θα πρέπει να τηρούνται κάποιες προϋποθέσεις που θα εξασφαλίζουν την αποτελεσματικότητά του. Θα πρέπει, δηλαδή, να γίνεται μία σωστή τεχνικά μαστογραφία, με τα σωστά μηχανήματα, να διαβάζεται από έμπειρο ακτινολόγο (που είναι σε θέση να αναγνωρίσει ένα μικρό καρκίνο) και με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι η γυναίκα θα εξεταστεί κλινικά από εξειδικευμένο χειρουργό μαστού. Και ο λόγος είναι ότι τουλάχιστον 8-10% των καρκίνων, για διάφορους λόγους (που δεν είναι της παρούσης να αναφέρουμε) δεν απεικονίζονται στην μαστογραφία. Εάν ο χειρουργός μαστού αξιολογήσει τα κλι-

νικά ευρήματα και την μαστογραφία και διαπιστώσει ότι χρειάζεται περαιτέρω διερεύνηση τότε μπορεί να ζητήσει να γίνει και τρισδιάστατος υπέρηχος υψηλής ακρίβειας, που θα τον βοηθήσει να έχει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα. Τα τελευταία χρόνια έχουν εξελιχθεί πάρα πολύ τα μηχανήματα υπερήχων (δυνατότητα μελέτης της αγγείωσης των αλλοιώσεων του μαστού, τεχνική ελαστογραφίας, τρισδιάστατες εικόνες) και μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά στη διάγνωση. Σημαντική επίσης είναι η βοήθεια της Μαγνητικής Μαστογραφίας, η οποία εφαρμόζεται με συγκεκριμένες ενδείξεις. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχνούμε, ότι βασική εξέταση έγκαιρης διάγνωσης εξακολουθεί να είναι η κλασική μαστογραφία. Ειδικά οι νέοι ψηφιακοί μαστογράφοι μπορούν να έχουν υψηλή ευκρίνεια και στους δύσκο-

λους, πυκνούς μαστούς. Όλα αυτά όμως, όπως και ο συγκεκριμένος τρόπος ελέγχου, δηλ. κλινική εξέταση, υπέρηχο, μαστογραφία, μαγνητική κλπ., εξατομικεύονται σύμφωνα με το συγκεκριμένο ιστορικό και την ηλικία της γυναίκας.

Το νί-
σα με
στην
αρχή
ότι,
στην

εποχή μας, ο καρκίνος του μαστού είναι μία νόσος που μπορεί να νικηθεί, αρκεί να διαγνωσθεί έγκαιρα, σε αυτό, είναι η ίδια η γυναίκα που μπορεί να βοηθήσει τον εαυτό της. Δυστυχώς, στην Ελλάδα, δεν διαθέτουμε αρχείο νεοπλασιών. Άρα δεν γνωρίζουμε σε τι στάδια εντοπίζουμε τους καρκίνους. Όλοι κάνουμε εκτιμήσεις. Σίγουρα είμαστε καλύτερα από ότι είμαστε 10 χρόνια πριν, δεν έχουμε όμως φτάσει ακόμη σε ένα σημείο που να μπορούμε να πούμε ότι η πλειονότητα των Ελληνίδων έχει συνειδητοποιήσει την έννοια της πρόληψης στον καρκίνο του μαστού. Δυστυχώς, δεν κάνει μαστογραφίες όταν πρέπει, δεν πηγαίνει στο γιατρό της, με αποτέλεσμα αρκετές φορές να διαγι-

γνώσκουμε τον καρκίνο σε προχωρημένο στάδιο.

Από θεραπευτικής πλευράς, οι βασικοί άξονες αντιμετώπισης του Καρκίνου του Μαστού είναι

τρεις: η χειρουργική, η ακτινοθεραπεία και η συστηματική θεραπεία υπό την έννοια είτε της χημειοθεραπείας, είτε της ορμονοθεραπείας ή άλλων επί μέρους στοχευμένων θεραπειών, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου όγκου. Θα πρέπει να τονισθεί ότι στις γυναίκες με πρώιμη διάγνωση, σε μικρούς καρκίνους, έχουμε πάρα πολλές φορές τη δυνατότητα να αποφύγουμε τη μαστεκτομή.

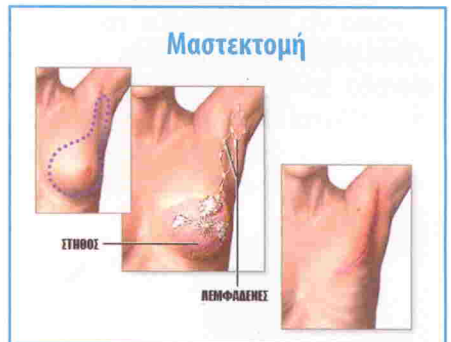
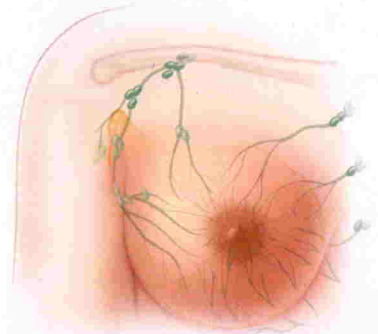
Σημαντική παράμετρος στην αντιμετώπιση των ασθενών με καρκίνο του μαστού είναι η ψυχολογική αντιμετώπισή τους.

Τόσο κατά τη διάγνωση όσο και κατά τη διάρκεια της θεραπείας, αλλά και μετά την ολοκλήρωση των θεραπευτικών παρεμβάσεων, η ψυχολογική υποστήριξή τους θα βοηθήσει να ξεπεράσουν σημαντικά προβλήματα που δημιουργούνται, όπως ο φόβος του θανάτου, η τυχόν αλλαγή της εικόνας του σώματός τους (ασθενείς με μαστεκτομή, παροδική απώλεια των μαλλιών από τη χημειοθεραπεία και άλλα), η σχέση τους με το σύντροφό τους, η αντιμετώπιση του προβλήματος από τα παιδιά τους, οι τυχόν αλλαγές στο εργασιακό τους περιβάλλον και άλλα.

Εξειδικευ-

μένοι ψυχολόγοι που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο δυναμικό των μονά-

δων μαστού, αλλά και ψυχολόγοι και εκπαιδευμένοι εθελοντές των σχετικών ΜΚΟ, μπορούν να προσφέρουν σημαντικό έργο με καθοδήγηση και βοήθεια για το σωστό χειρισμό αυτών των προβλημάτων, ώστε η ασθενής με καρκίνο του μαστού να τα αντιμετωπίσει και πολλές φορές να βγει ενδυναμωμένη μέσα από αυτή την αρνητική εμπειρία.

Ο καρκίνος του μαστού, με τη βελτίωση της πρόγνωσης που έχει επιτευχθεί στην εποχή μας τείνει να γίνει ένα «χρόνιο νόσημα» και με αυτή την έννοια, η ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών ώστε, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα να επανέλθουν στη καθημερινότητά τους, είναι εξίσου σημαντική παράμετρος όσο και η θεραπεία.

